

เอกสารอ้างอิง

- ภาษาไทย
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. การควบคุมอำนาจพนักงานสอบสวน. วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 4, 2521.
- กุลพล พลวัน. ลักษณะทั่วไปของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. วารสารอัยการ ปีที่ 4 ฉบับที่ 41, 2524.
- โกศล โสภาคย์วิจารณ์. พจนานุกรมกฎหมายอังกฤษ-ไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2525.
- คณิต ฒ นคร. ฐานะหน้าที่ของทนายความในคดีอาญา. วารสารอัยการ ปีที่ 4 ฉบับที่ 47, 2524.
- _____. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์, 2528.
- คณิง ฤาไชย. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มิตรนราการพิมพ์, 2530.
- ชาติชาย กริชชาญชัย. สิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่จะได้รับทนายความในประเทศสหรัฐอเมริกา. คณาหะ เล่มที่ 6 ปีที่ 31, 2527.
- ทัศนีย์ แก้วพิสา. สิทธิการมีทนายในคดีอาญา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- นิยม ทรรทรานนท์. ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อคนพิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พนัส ทัศนานนท์. สิทธิมนุษยชน. วารสารอัยการ ปีที่ 12 เล่มที่ 3, 2526.
- พิชัย นิลทองคำ. กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2535.
- ภาวณี อามาตย์ทัศนีย์. งานสังคมสงเคราะห์และแนวความคิดการพิทักษ์ผลประโยชน์ของผู้ด้อยโอกาส. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์. รายงานเรื่องการสงเคราะห์และฟื้นฟู-
สมรรถภาพคนพิการ. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- มารุต บุณนาค. สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยในการต่อสู้คดีอาญา. วารสารอัยการ
ปีที่ 5 ฉบับที่ 5, 2525.
- วิจิตร ระวีวงศ์. นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ. วารสารการศึกษา
แห่งชาติ ปีที่ 22 ฉบับที่ 5, 2531.
- วิษณุ เครื่องงาม. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน. วารสารอัยการ ปีที่ 2 ฉบับที่
13, 2522.
- สมศักดิ์ คุณเงิน. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
วิญญูชน, 2534.
- สุจินต์ ทิมสุวรรณ. ปัญหาบางประการในการสอบสวนคดีอาญา. วารสารอัยการ ปีที่ 5
ฉบับที่ 5, 2525.
- หยุด แสงอุทัย. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ศึกษาทางคำพิพากษาศาลฎีกา.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แม่บ้านการเรือน, 2507.
- อภิรัตน์ เพชรศิริ. สิทธิของผู้ต้องหาในประเทศไทย. ใน สิทธิมนุษยชนและกระบวนการ
ยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทย, หน้า 1-115. เสน่ห์ จามริก, บรรณาธิการ.
กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์, 2529.
- อรัญญา งามสิริพร. การจัดหานายโคสรัฐในคดีอาญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทัย วิเศษสมิต. การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอันเกี่ยวกับกฎหมายอาญาและวิธีพิจารณา
ความอาญา. คณาหะ เล่มที่ 4 ปีที่ 7, 2503.
- อุส่าห์ โทมลปาณิก. สำคัญเกี่ยวกับกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. ใน กฎหมาย
วิธีสบัญญัติ หน้าที่ 1-7. หน้า 5-7. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วิคเตอร์
เพาเวอร์ พอยท์ จำกัด, 2528.

ภาษาอังกฤษ

- Brown Ian, ed. Basic Document on Human Rights. Oxford Clarrendon Press, 1971.
- Comment, "Protecting Deaf Suspects' Right to Understand Criminal Proceedings. The Journal of Criminal Law and Criminology, Vol.75, No.1, 1981.
- Comment, Deaf Defendant Wins Ruling. Chicaco Daily Law Bullentin, Vol130, 1984.
- Comment, Procedure Due Process Dose a Deaf Defendant's Right to Hear Civil Proceedings Though Interpretation?. Catholic University Law Review, 29 Cath ULR 867, 1985.
- Court-J.A. Treatment of a Wholly Deaf Defendant. Journal of Criminal Law, Aug, 1986.
- Dando Shigemitsu. The Japanese Law of Criminal Procedure. trans. B.J.George, South Hanchkack: Frd B. Rothman Co., 1965.
- Gardner-Elaine. Deaf Victims and Defendants in the Criminal Justice System. Clearinghouse Review, 1985.
- Gruhl, John. State Suprem Courts and the U.S. Suprem Court's Post Miranda Rulings. The Journal of Criminal Law and Criminology, Vol.72, No.3, 1981.
- Harry-Bruce. Dietz-Park-Elliott. Offender in a Silent World Hearing Impairment and Deafness in Relation to Crimility, Incompetence, and Insanity. THE Bullentin of the American Academy of Psychiatry and the Law March, 1985.
- Larry J. Goldberg-Elaine Gardner and Sy DoBow. Right of the Deaf February, 1981.

- Lowell J. Myer, J.D. The Law and The Deaf. Edit by Max Friedman
with Support Provideed by Contract from : The Vocational
Rehabilitation Administration, Department of Health,
Education and Wealfare.
- Maddex, James L. Constitutional Law. 2nd St. Paul: West Publishing.
- Ranii-David. Court Uphold Access Right of Deaf Public Broadcasters
Bear the Burden. The Nayion Law Journal, Vol.3, 1981.
- Patricia A. Stamler. Eliminating the Silent Hearing. Michigan
Bar Journal, January, 1987.
- Schaumburg-Edward-G-III. Right of the Deaf to an Interpreter
During Legal and Administative Proceedings. Colorado
Lawyer, Dec, 1981.
- Shipley, Andrew E. The Deeaf Witness. Litigation 14 nl 13(3) fall,
1981.
- Stucky, Gilbert B. Procure in the Justice System. Columbus:
Charles E. Merrill Publishing Co., 1967.
- Talor-Gary. Computer Help Acquits Deaf Defendant : Preserving 6th
Amendment Right. The National Law Journal Jan. 1987.
- Wisc-Daniel. Deaf Defendant Ruled Entitled to Sign-Language
Interpreter. New York Law Journal Vol.192, 1984.
- Vernon M. Coley. Violation of Constitutional Rights : The Language
Impaired Person and the Mirand Warnings. Vol.11, 1978.
- Yerker Aderson, D.R. The Thai Sigh Language Dictionary. The
National Association of the Deaf in Thailand. 1990.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
พระราชบัญญัติ
การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
พ.ศ. 2534

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534
เป็นปีที่ 466 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ
ยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
พ.ศ. 2534"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"คนพิการ" หมายความว่า คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกาย ทาง
สติปัญญา หรือทางจิตใจ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

"การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ" หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือ
การเสริมสร้างความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยอาศัยวิธีการทางการแพทย์

ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงาน หรือดำรงชีวิต
ในสังคมทัดเทียมคนปกติ

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานประชาสงเคราะห์ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็นเลขานุการและให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในกรมประชาสงเคราะห์ไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากคนพิการ ซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการไม่น้อยกว่าสองคน

มาตรา 6 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เสนอแนะนโยบายการดำเนินงานและแผนบริหารงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการต่อรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และมอบหมายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(2) ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นแก่รัฐมนตรีในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(3) สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่าง ๆ ตามที่เห็นสมควร

(4) จัดทำโครงการเพื่อการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ
คนพิการ

(5) อนุมัติโครงการหรือแผนงานที่จะใช้เงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและ
วางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและการใช้จ่ายเงินกองทุนดังกล่าว

(6) วางระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกำหนดต่าง ๆ ภายในขอบเขตการดำเนินงาน
งานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัตินี้

(4) ปฏิบัติงานอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี
กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 8 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 7 กรรมการผู้ทรง
คุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้

กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา 9 ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในระหว่างที่กรรมการผู้
ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้ง
ซ่อม ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้วนั้น หรือของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคนแทน แล้วแต่กรณี

มาตรา 10 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้

กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 11 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะกรรมการแต่ละคณะ ให้มีคณิศารซึ่งได้จดทะเบียนไว้ตามมาตรา 14 ไม่น้อยกว่าหนึ่งคนเป็นอนุกรรมการ

การประชุมของคณะกรรมการให้นำความในมาตรา 10 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 12 ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ในการสงเคราะห์การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในการดำเนินงานเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และในการให้คนพิการได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา 15

(2) รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการเพื่อประโยชน์ในการป้องกันความพิการ การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

(3) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการป้องกันความพิการ การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(4) ริเริ่มและเร่งรัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมของคนพิการ

(5) จัดให้มีการฝึกอบรมผู้ซึ่งทำงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(6) ส่งเสริมอาชีพและจัดหางานให้แก่คนพิการซึ่งได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพแล้ว

(7) เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่วิชาการและประชาสัมพันธ์กิจกรรมเกี่ยวกับ

คนพิการ

(8) รวบรวมผลการวิเคราะห์ วิจัย คำเนิการ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงานการส่งเสริม การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

(9) ปฏิบัติการตามมติคณะกรรมการ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา 13 ให้สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามมาตรา 12 เป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานครและในจังหวัดอื่น โดยมีหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็นนายทะเบียนกลาง และให้ที่ทำการประจำจังหวัดทุกจังหวัดเป็นสำนักงานทะเบียนสำหรับคนพิการในจังหวัดของตน โดยมีประจำจังหวัดเป็นนายทะเบียนจังหวัด

มาตรา 14 ให้คนพิการซึ่งประสงค์จะได้รับสิทธิในการส่งเสริม การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ ยื่นขอจดทะเบียนด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือบุคคลที่ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณีจะยื่นขอจดทะเบียนแทนก็ได้ แต่ต้องนำคนพิการหรือหลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณีด้วย

การจดทะเบียน การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิและการขอสละสิทธิโดยคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 15 คนพิการที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา 14 ให้ได้รับการส่งเสริม การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ดังต่อไปนี้

(1) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่กำหนดให้กฎกระทรวง

(2) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ หรือการศึกษาสายอาชีพ หรืออุดมศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสม ซึ่งให้ได้รับโดยการจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดรวมในสถานศึกษาธรรมดาก็ได้ โดยให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

(3) คำแนะนำชี้แจงและปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพของร่างกายและสมรรถภาพที่มีอยู่ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้

(4) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

(5) บริการจากรัฐในการเป็นคดีความและในการติดต่อกับทางราชการ

มาตรา 16 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า "กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ" ในสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานและส่งเสริมช่วยเหลือคนพิการและสนับสนุนสถาบันบริการด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ ตลอดจนศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินอื่นดังต่อไปนี้

- (1) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (2) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาคจากประชาชน จากนิติบุคคลหรือจากองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศหรือที่ได้มาจากการจัดกิจกรรม
- (3) ดอกผลของเงินกองทุนและการขายหรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค

(4) รายได้อื่น ๆ
เงินและทรัพย์สินอื่นตามวรรคสอง ให้ส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องส่งคลังเป็นเงินรายได้นแผ่นดิน

การจัดหาผลประโยชน์และการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา 17 เพื่อเป็นการคุ้มครองและส่งเสริมคนพิการ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

- (1) ลักษณะอาคาร สถานที่ สถานพำนัก หรือบริการสาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ

(2) ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการของเอกชนรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับลูกจ้างอื่น

ในกรณีที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการประสงค์จะไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามสัดส่วนที่กำหนดจะขอส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา 16 ตามอัตราที่กำหนดให้กฎกระทรวงแทนการรับคนพิการเข้าทำงานก็ได้

มาตรา 18 เจ้าของอาคาร สถานที่ สถานพำนัก หรือบริการสาธารณะอื่น ๆ ซึ่งได้จัดอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการตามมาตรา 17(1) มีสิทธิหักเงินค่าใช้จ่ายเป็นสองเท่าของเงินที่เสียไปเพื่อการนั้นออกจากเงินได้สุทธิหรือกำไรสุทธิของปีที่ค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้น แล้วแต่กรณี ตามประมวลรัษฎากร

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการของเอกชนซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 17(2) มีสิทธินำเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการมาหักเป็นค่าใช้จ่ายตามประมวลรัษฎากรได้เป็นสองเท่าของจำนวนที่จ่ายจริง

มาตรา 19 ในระหว่างที่ยังมิได้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการขึ้นในกรมประชาสงเคราะห์ตามความในมาตรา 12 ให้กรมประชาสงเคราะห์มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 12 และมาตรา 13

มาตรา 20 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวงเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่คนพิการเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เนื่องจากสภาพของความพิการเป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต ในการประกอบอาชีพและในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม และโดยที่สมควรสนับสนุนส่งเสริมให้คนพิการได้มีโอกาสในด้านต่าง ๆ สามารถดำรงชีวิต ประกอบอาชีพและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมเท่าเทียมกับคนปกติทั่วไป ในการนี้ สมควรให้คนพิการได้รับการคุ้มครองการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ ตลอดจนแก้ไข้ปัญหาและขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ และสังคมให้แก่คนพิการ รวมทั้งให้สังคมมีส่วนร่วมในการเกื้อกูลและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

MODEL INTERPRETING STATUE*

1. To protect fully the constitutional rights of deaf persons and those who are unable to understand or communicate spoken language, and to ensure a full understanding of criminal proceedings and a full participation in the criminal process, this Act is hereby established.

2. Definitions. For the purposes of this Act,

(a) "Deaf" means those who cannot understand spoken words through normal auditory processes.

(b) "Deaf person" means any witness, suspect, accused, detainee, defendant, juror, complainant, victim, or interested party to the action who cannot understand spoken words through normal auditory processes.

(c) "Qualified interpreter" means a person with the knowledge and understanding of the code of Ethics of the National Registry of Interpreters for the Deaf who is able to recognize the comprehension level of a deaf or hearing-impaired person and is able to communicate effectively in a mode of communication used by the deaf and to interpret accurately the statements of the deaf person.

(d) "Appointing authority" means the person designated in section 4 of this Act.

3. The appointing authority shall appoint a qualified interpreter of the deaf sign language in the following instances:

---

*This Model Interpreter Statute Borrows from Several of the State Interpreting Statutes Discussed in this Comment.

(a) Whenever a deaf person requests an interpreter, unless the apointion authority finds such request if frivolous.

(b) Whenever the appointing authoriy recognizes that a withness, suspect, accused, detainee, defendant, juror, complainant, victim, or any intersted party to the action cannot understand spoken words through normal auditory processes.

(c) Wheneven the parent, spouse, legal guardian, physician, or blood relative of e deaf person requests an interpreter, unless the appointing sutority finds such request is frivolous.

4. A qualified interpreter of the deaf sign language shall be appointed:

(a) Be the arresting officer or superior, to interpret the delivery of Miranda warnings to a deaf person,

(b) By the interrogeting officer or superior, to interpret the questioning of a deaf person in custody by police officers,

(c) By the attending officer or superior, to interpret any statement given by a deaf person to police officers.

(d) By the official who appoints the attorney, to interpret conferences between a deaf person and the court-appointed attorney, whenever such attoney deems the conference to be assential to the deaf person's defense to a criminal charge.

(e) By the police officer, judge, prosecutor, or other officials, to interpret the delivery of a criminal charge to a deaf person.

(f) By the court or the court's selected authority, to interpret the arraignment of a deaf person.

(g) By the grand jury prosecutor or prosecutor's selected authority, to interpret the grand jury examination of a deaf person.

(h) By the court or the court's selected authority, to interpret any court proceeding at which a deaf person receives, pleads to, or defences, but not limited to these.

(i) By the hearing officer, to interrogate any prison hearing, parole hearing, or any other institutional hearing at which a deaf person is a witness or principal party in interest.

5. Such deaf person, to the parent, spouse, legal guardian, physician, or blood relative of a deaf person, shall notify the appointing authority at least one week (seven days) before the time of appearance listed in section 4 of this Act regarding the request for an interpreter, unless such notification is impossible. At no time shall an appointing authority deny a deaf person the services of an interpreter for the lack of a request.

6. After procuring an interpreter, the appointing authority shall ensure that the deaf person can understand spoken words through the sign language interpreter. If the deaf person remains unable to understand spoken words, the appointing authority shall.

(a) Appoint an interpreter skilled in reverse interpreting to interpret statements to and from the deaf person and the original interpreter, or

(b) Appoint an aural-oral interpreter, or

(c) Appoint a second interpreter.

7. The duties of the interpreter procured by the appointing authority shall be:

- (a) To establish communication with the deaf person,
  - (b) To interpret any and all Miranda warnings, police questions, threats, or other communication with the deaf person.
  - (c) To establish that an interpreter was present for any concurrent recording or record.
  - (d) To notify the appointing authority of any irregularities or gaps in the interpreting with the deaf person.
  - (e) To take an oath, when interpreting for trial, hearing questioning, or other examination, that the interpreter will make a true and accurate representation of the communication to the deaf person to the best of the interpreter's skills and abilities.
  - (f) To maintain an active role in the profession of interpreting and maintain an awareness of recent research, standards, improvements in techniques, and ethics review.
8. A standard polygraph test may not be given to a deaf person.
9. If an interpreter communicates a statement that would be privileged if the interpreter were not present, the privilege shall also extend to the interpreter.
10. In the event that an interpreter is not provided as required under the provisions of this Act, the statements taken in violation of section 4(a), (b) or (c) shall not be admissible in evidence in any court of this state: proceedings conducted in violation of section 4(d), (e), (f), (g), (h) or (i) shall be void and retrial or rehearing shall be set, unless the services of an interpreter are rendered unnecessary under section 3 or section 11 of this Act.

11. A deaf person may not waive the services of an interpreter unless the need for an interpreter of frivolous, as determined by the deaf person acting with the approval of the appointing authority.

12. If the deaf person cannot understand spoken words even with the assistance of a qualified interpreter or special interpreter as specified in section 6 of this Act, the court shall institute sign language training for the deaf person with the co-operation of the secretary of the state department of health and welfare and the court shall place the deaf person in temporary custodial care with the co-operation of the state probation officer.

13. This Act hereby creates a State Commission for:

(a) To maintain lists of active interpreters who have had or desire to have experience in legal interpreting,

(b) To establish standards of competency, skill, and ethics for interpreters to deaf person, which standard shall be strictly enforced.

(c) To monitor the criminal justice system to ensure that the provisions of this Act are abhered to and to ensure the availability of qualified interpreters.

(d) To coordinate request from appointing authorityis for the services of an interpreter under the provisions of this Act.

(e) To compele lists of frequency of interpreter requests.

(f) To establish and maintain public awareness programs to acquaint citizens and attorneys with the problems and characteristic of the deaf.

(g) To establish and maintain polic awareness programs, training programs, review courses, and information services to acquaint police officers and court personnel with the problems and the characteristics of the deaf.

(h) To compensate interpreters utilized by the appointing authorities under the provisions of this Act, based on a daily rate which shall be determined by the State Commission for Assistance to the Deaf. The Commission shall apply for reimbursement of funds from the County in which the interpreter services randered.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาว อัจฉรีธา ชูตินันท์ เกิดเมื่อวันที่ 16 เมษายน พ.ศ.2510 สำเร็จ
การศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2531
และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี
พ.ศ.2532

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย